

Про підсумки науково-дослідної роботи академії за 2024 рік

Протягом 2024 року науково-дослідна робота академії здійснювалась згідно 10 наукових тем Тематичного плану НДР на 2021-2025 роки:

1. «Формування культури мислення здобувачів вищої освіти у галузі фізичної культури і спорту: організаційні та психолого-педагогічні засади» (номер держреєстрації 0121U108274). Керівник теми – д.пед.н., професор Савченко В.Г.

2. «Наукове обґрунтування оздоровчо-рекреаційних технологій у фізичному вихованні різних груп населення» (номер держреєстрації 0121U108320). Керівник теми – д.фіз.вих., професор Москаленко Н.В.

3. «Наукове обґрунтування теоретико-методичних засад підготовки фахівців з ерготерапії першого (бакалаврського рівня)» (номер держреєстрації 0121U114459). Керівник теми – д.фіз.вих., професор Афанасьєв С.М.

4. «Історичні і методологічні основи управлінських підходів до системи підготовки спортсменів» (номер держреєстрації 0121U108330). Керівник теми – д.пед.н., професор Приходько В.В.

5. «Удосконалення різних сторін підготовленості спортсменів, які спеціалізуються у спортивних іграх на різних етапах багаторічної підготовки» (номер держреєстрації 0121U108307). Керівник теми – д.фіз.вих., професор Мітова О.О.

6. «Теоретико-методичні основи підготовки спортсменів в неолімпійському спорті» (номер держреєстрації 0121U109266). Керівник теми – к.фіз.вих., професор Долбишева Н.Г.

7. «Теоретико-методичні основи підготовки спортсменів в олімпійському та професійному спорті» (номер держреєстрації 0121U108253). Керівник теми – к.фіз.вих., доцент Степаненко Д.І.

8. «Розробка психо-фізіологічного забезпечення тренувального процесу спортсменів-інвалідів на основі визначення особливостей функціонального стану провідних систем організму» (номер держреєстрації 0121U108242). Керівник теми – к.мед.н., доцент Луковська О.Л.

9. «Сучасні практики формування соціокультурних компетенцій спеціалістів сфери фізичної культури і спорту в умовах глобалізації» (номер держреєстрації 0121U109265). Керівник теми – к.філос.н., доцент Шпітун І.І.

10. «Історичні аспекти розвитку фізичної культури і спорту на Дніпропетровщині» (номер держреєстрації 0121U109264). Керівник теми – к.фіз.вих. Балджи І.В.

Протягом року виконувався четвертий етап наукових досліджень. Керівниками наукових тем підготовлені проміжні звіти за результатами досліджень протягом 2024 року.

Крім того НПП кафедри фізичної терапії, ерготерапії завершено реалізацію міжнародного проекту Developing an Occupational Therapy study programme in Ukraine – European Neighbourhood Instrument.

У підсумковому технічному звіті Європейського виконавчого агентства з питань освіти та культури про реалізацію проекту зазначено, що співвиконавцями досягнуто більшість цілей, які були поставлені і це є вагомим внеском у програму Erasmus+. Успішна реалізація проекту стала ключовим елементом сучасної галузі підготовки фахівців з реабілітації для української системи охорони здоров'я, бо спрямована на вирішення комплексної проблеми дефіциту кваліфікованих фахівців-реабілітологів та невідповідності навчальних програм міжнародним стандартам, зокрема стандартам Всесвітньої федерації професійних терапевтів.

Загалом за підсумками **наукової роботи у 2024 році НПП та здобувачами** підготовлено:

- **2** монографії:

1. На кафедрі педагогіки і психології Родиною Ю.Д. «Особистість та конструювання її образу у східній та західній парадигмах»;

2. Спільна монографія НПП кафедр ТМСП, спортивних ігор, легкої атлетики та педагогіки і психології (автори Долбишева Н.Г., Овчаренко С.В., Степаненко Д.І., Печко Г.Ю., Каковкіна О.А., Пікінер О.С.)

«Адаптивний спорт (система підготовки на прикладі провідних видів спорту)»);

- **2 розділи у колективних монографіях**, виданих у країнах ЄС (обидві підготовлено НПП кафедри соціально-гуманітарних наук):

1. Карпова С. В., Шпітун І.І. «Фізична культура і спорт у контексті сучасних практик (соціокультурний дискурс та компетентнісний підхід)» (Люблін, Польща).

2. Шпітун І.І. «Метамодерна, постнекласична раціональність і світогляд фахівця з фізичного виховання і спорту. Інновації в освіті і науці: інформаційний, економічний, освітній, правовий, психологічний, технічний та управлінський аспекти».

- **23** навчальних посібники,
- **33** методичні розробки,
- **290** публікацій, з них:
  - у науко-метричній базі Scopus – 4, Web of Science – 2,
  - у фахових виданнях України – 109,
  - у матеріалах конференції та інших наукових періодичних виданнях України – 50,
  - у виданнях країн членів Організації економічного співробітництва та розвитку – 23,
  - у співавторстві зі студентами – 43.
  - одноосібних студентських публікацій – 60.

Стосовно наведеної кількості публікацій слід зауважити, що майже п'ята частина з них представлена авторськими колективами різних кафедр академії.

Кількість цитувань НПП академії за даними Google Scholar у 2024 році склала 859 цитувань.

Із загальної кількості публікацій кількість опублікованих робіт на кафедрах є наступною: спортивних ігор (50), ТМФВ (48), ТМСП (40), водних видів спорту (30), педагогіки і психології (22), соціально-гуманітарних наук

(18), фізичної терапії, ерготерапії (17), гімнастики (16), фізіології та спортивної медицини (13), іноземних мов (14), боксу, боротьби і важкої атлетики (8), анатомії, біомеханіки і спортивної метрології (8), легкої атлетики (6). Слід зауважити, що це загальна кількість опублікованих на кафедрах статей, включаючи публікації здобувачів освіти.

Показниками, які включено до оцінки науково-педагогічної діяльності академії згідно вимог МОН є публікацій у Databases Scopus та Web of Science, зарубіжних та фахових виданнях. Протягом 2024 року у виданнях, що включено до **Scopus та Web of Science** опубліковано **6** статей, з них на кафедрі:

- ✓ фізіології та спортивної медицини – 1 публікація у Scopus,
- ✓ спортивних ігор – 1 у Web of Science та 1 у Scopus;
- ✓ педагогіки і психології – 1 у Scopus;
- ✓ водних видів спорту – 1 у Web of Science;
- ✓ ТМСП та іноземних мов – 1 спільна стаття у Scopus;

Важливим показником ефективної наукової діяльності закладу вищої освіти є кількість публікацій у **фахових наукових**. Так протягом 2024 року кафедрою ТМФВ опубліковано 28 статей (у т.ч. 1 зі студентом), спортивних ігор – 17, ТМСП – 13 (у т.ч. 2 зі студентами), водних видів спорту – 12 (у т.ч. 1 зі студентом), фізіології та спортивної медицини – 9, фізичної терапії, ерготерапії – 7 (у т.ч. 1 зі студентом), боксу, боротьби і важкої атлетики – 5, педагогіки і психології – 5, гімнастики – 4, соціально-гуманітарних наук – 3, легкої атлетики – 2, іноземних мов – 2, анатомії, біомеханіки і спортивної метрології – 1.

Із 23 публікацій у **виданнях країн членів Організації економічного співробітництва та розвитку** на кафедрі спортивних ігор 7 (у т.ч. – 5 зі здобувачами освіти), ТМСП – 5, ТМФВ – 3 (у т.ч. – 2 зі студентом), гімнастики – 3 та водних видів спорту – 2. По 1 публікації мають кафедри соціально-гуманітарних наук, іноземних мов, педагогіки та психології.

Науковці академії брали активну участь у конференціях різного рівня. НПП отримано 210 сертифікатів, які засвідчують їх участь у наукових конференціях, з них у 105 міжнародного рівня.

Понад 30 НПП брали участь у науково-методичному забезпеченні збірних команд України та області.

За результатами власних наукових розробок у практичну діяльність кафедрами академії отримано 84 акти впровадження. Зокрема кафедрою ТМФВ – 21, педагогіки і психології – 12, водних видів спорту – 12, ТМСП – 10, спортивних ігор – 9, фізіології та спортивної медицини – 6, іноземних мов – 5, анатомії, біомеханіки і спортивної метрології – 5, фізичної терапії, ерготерапії – 2, легкої атлетики – 1, гімнастики – 1. Відсутні акти впровадження наукових розробок у практичну діяльність на кафедрах соціально-гуманітарних наук та боксу, боротьби та важкої атлетики.

Науково-методична допомога надана понад 50 організаціям. Зокрема це: федерації гандболу та баскетболу України, ДЮСШ з різних видів спорту, заклади загальної середньої освіти м. Дніпра та інші.

Отримано 5 авторських свідоцтв на твір. З них на кафедрі водних видів спорту – 3, ТМФВ – 1, гімнастики – 1.

На даний час на третьому рівні вищої освіти отримують освіту зі спеціальності 017 – Фізична культура і спорт 25 здобувачів (з них 21 – на денній формі навчання та 4 – на заочній). Зараховано до аспірантури 4 вступників, з них 3 – на денну форму навчання та 1 – на заочну.

У разових спеціалізованих вчених радах відбувся захист 3 дисертаційних робіт.

06 лютого **Акопова Олега** на тему «Структура та зміст фізичної підготовки боксерів на етапі початкової підготовки». Науковий керівник: д.пед.н., професор Савченко В.Г.

02 травня **Кравченко Катерини** на тему «Організаційно-управлінські аспекти вдосконалення системи розвитку єдиноборств в умовах регіонів (на прикладі карате)». Науковий керівник: д.пед.н., професор Приходько В.В.

30 травня **Андрющенко Тетяни** на тему «Організаційно-методичні умови використання засобів скіпінгу у фізичному вихованні учнів старшого шкільного віку». Науковий керівник: к.фіз.вих., професор Микитчик О.С.

Аналіз якісного складу разових вчених рад показав, що академією було залучено у якості опонентів 3 докторів наук, професорів з 3 закладів вищої освіти України, які розташовані у м. Львів та Київ та 3 кандидатів наук, доцентів з м. Київ, Кропивницький та Харків.

Протягом 2024 року видано три номери журналу «Спортивний вісник Придніпров'я», який включено до Переліку фахових видань України категорії "Б" зі спеціальності 017 – Фізична культура і спорт. У номерах представлено 68 наукових статей.

Триває плідна співпраця між ПДАФКіС та 9 закордонними вищими навчальними закладами та установами з 8 країн.

Протягом 2024 року у ПДАФКіС проведено 4 конференції.

5 квітня кафедрою ТМСП організовано та проведено X Всеукраїнську студентську науково-методичну інтернет-конференцію з міжнародною участю «Неолімпійський спорт: історія, проблеми управління та система підготовки спортсменів», що була організована. У конференції брали участь 64 здобувача з різних закладів вищої освіти, у тому числі 33 студенти ПДАФКіС.

25 квітня 2024 року відбулась регіональна конференція молодих вчених «Молоді науковці – спорту Придніпров'я». На конференції презентували власні наукові здобутки здобувачі Придніпровської державної академії фізичної культури і спорту, Університету Григорія Сковороди в Переяславі та Дніпровського державного медичного Університету.

22 травня проведено науково-методичну конференцію «Фізичне виховання, спорт та основи здорового способу життя в сучасному суспільстві». Конференцію було присвячено Дню науки в Україні.

24-25 жовтня організовано та проведено Міжнародну науково-практичну конференцію «Основні напрямки розвитку фізичної культури,

спорту, фізичної терапії та ерготерапії”. Співорганізаторами конференції були Український державний університет науки і технологій, FCA Асоціація християн атлетів, 3D інститут розвитку (США), Університет Січан (КНР), Узбецький державний університет фізичної культури і спорту (Узбекистан), Німецький спортивний університет Кельна, Інститут психології (Німеччина).

У конференції брали участь представники з 47 закладів освіти, установ та організацій з 9 країн, серед яких Бразилія, Франція, Сполучені Штати Америки, Китайська народна республіка, Швейцарія, Німеччина, Узбекистан, Фінляндія та Україна. Загальна кількість зареєстрованих учасників конференції складала 221 особу з України та закордону, зокрема понад 35 докторів наук, професорів та 100 кандидатів наук, доцентів з ЗВО України та зарубіжних країн.

У рамках конференції 25 жовтня відбулась лекція Марка Холла директора 3D інститут розвитку, США та тему «3D-тренерство: емоції у спорті». До прослуховування лекції долучилось понад 200 учасників.

Активну участь у науковій діяльності академії беруть і здобувачі першого-другого рівнів освіти. Протягом навчального року студентами спільно з НПП підготовлено 43 публікацій, у тому числі 5 – у фахових виданнях України та 7 – у іноземних. Студентська молоді також має 48 одноосібних публікацій.

Протягом року в академії видано 2 збірника одноосібних студентських наукових робіт:

1. Матеріали X Всеукраїнської науково-методичної онлайн-конференції «Неолімпійський спорт: історія, проблеми управління та система підготовки спортсменів».

2. Збірник наукових праць здобувачів I та II ступенів вищої освіти ПДАФКіС «Молодь, спорт, наука».

Матеріали Всеукраїнської студентської науково-методичної конференції «Неолімпійський спорт: історія, проблеми управління та система підготовки спортсменів» містили 64 одноосібних студентських публікацій

представників 13 ЗВО України, з них 33 публікації підготовлено здобувачами нашої академії.

Збірник «Молодь, спорт наука» містив 26 одноосібних студентських публікацій, з них: від кафедри водних видів спорту – 5, спортивних ігор – 4, соціально-гуманітарних наук – 3, легкої атлетики – 3, педагогіки та психології – 2, по 1 від кафедр – ТМФВ, фізіології та спортивної медицини, гімнастики, боксу, боротьби та важкої атлетики. Нажаль, не надано публікацій від кафедр іноземних мов, ТМСП та анатомії, біомеханіки та спортивної метрології.

Таким чином за результатами науково-дослідної роботи студентів за 2024 рік кафедрами підготовлена 103 публікації (з них 60 одноосібних), відповідно по кафедрам:

- ✓ спортивних ігор – 14 (зокрема 6 одноосібних та 5 у співавторстві з НПП у іноземних виданнях),
- ✓ іноземних мов – 8 (з них 2 одноосібні та 6 у співавторстві з НПП),
- ✓ водних видів спорту – 14 (зокрема 7 одноосібних та 1 у співавторстві з НПП у фаховому виданні),
- ✓ ТМСП – 14 (зокрема 8 одноосібних та 2 у співавторстві з НПП у фаховому виданні),
- ✓ гімнастики – 6 одноосібних,
- ✓ анатомії, біомеханіки та спортивної метрології – 7 (з них 1 одноосібна та 6 у співавторстві з НПП),
- ✓ ТМФВ – 9 (зокрема 6 одноосібних, 1 у співавторстві з НПП у фаховому виданні та 2 у співавторстві у іноземному),
- ✓ педагогіки та психології – 6 (з них 4 одноосібних),
- ✓ боксу, боротьби і важкої атлетики – 3 одноосібних,
- ✓ легкої атлетики – 4 одноосібні,
- ✓ соціально-гуманітарних наук – 7 (з них 4 одноосібних),
- ✓ фізіології та спортивної медицини – 3 одноосібні,

✓ фізичної терапії, ерготерапії – 8 (зокрема 6 одноосібних та 1 у співавторстві з НПП у фаховому виданні).

Студенти також активно долучались до участі у наукових конференціях, які проводились за межами академії. Це XI міжрегіональної науково-практична конференція (м. Дніпро), Міжнародна науково-практичної конференція «Жінки, спорт та суспільство в сучасному світі» (м. Дніпро), II Всеукраїнській науково-практичній інтернет-конференції «Сучасні проблеми фізичного виховання, спорту та туристично-краєзнавчої і фізкультурно-оздоровчої роботи» (м. Глухів), II Всеукраїнська наукова конференція, присвяченої Дню науки в Україні (м. Харків), I Всеукраїнський університетський відкритий майданчик для презентації результатів дослідницької роботи у сфері фізичної культури і спорту «Студент та олімпійський спорт» (м. Київ), II Всеукраїнська наукова конференція «Сучасні погляди молоді на фізичну культуру, спорт та здоров'я людини» (м. Харків), X Всеукраїнська науково-методична онлайн-конференція «Фізичне виховання, спорт та здоров'я людини: досвід, проблеми і перспективи» (м. Київ), V Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція молодих вчених «Фізична культура, спорт та здоров'я різних груп населення» (м. Черкаси).

Студентська молодь також брали активну участь у I турі Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт. Переможцям конкурсу стали:

зі спеціалізації «Фізичне виховання»

I місце	Ярошевич Єлизвета	керівник: к.фіз.вих, доцент Демідова О.М.
II місце	Гришко Любов	керівник: к.фіз.вих, доцент Кошелева О.О.
III місце	Цикунова Діана	керівник: к.б.н., доцент Ковтун А.О.

Зі спеціальності «Фізична терапія, ерготерапія»:

I місце	Руда Юлія	керівник: к.мед.н., доцент Толстикова Т.М.
II місце	Ткаченко Вероніка	керівник: викладач Мізін В.В.
III місце	Литвин Катерина	керівник: к.фіз.вих., доцент Афанасьєва О.С.

Зі спеціалізації «Фізична культура і спорт»:

I місце	Чехович Павло	керівник: к.фіз.вих., доцент Балджи І.В.
II місце	Бурдаєв Анатолій	керівник: к.фіз.вих., доцент Нестеренко Н.А.
III місце	Янголь Валерія	керівник: к.фіз.вих., доцент Степаненко Д.І.

У II турі V Всеукраїнського конкурсу наукових робіт для студентської молоді «Здорова дитина – здорова нація» брали участь Толстиков Ігор (ФВ/017-23-2М) та Ярошевич Єлизавета (ФВ/014-20-1Б). Тема роботи «Використання елементів спортивних танців у фізичному вихованні дітей старшого шкільного віку в умовах дистанційного навчання» (науковий керівник – к.фіз.вих., доцент Демідова О.М.). Нажаль до фіналу даного конкурсу робота не потрапила.

Студентство щороку активно бере участь у олімпіадах, які проводяться на кафедрах. Так в олімпіаді зі спеціальності «Фізична культура і спорт» виборювали призові місця 50 студентів, зі спеціальності «Фізичне виховання» – 20 студентів, зі спеціальності «Фізична терапія, ерготерапія» – 10.

Переможці I туру студентської олімпіади зі спеціальності «Фізична культура і спорт»:

I місце: Бурдаєв Анатолій (ФКС/017-23-3М), Джалілов Володимир (ФКС/017-23-1М), Бакала Аліна (ФКС/017-20-2Б).

II місце: Харченко Влад (ФКС/017-23-1М); Індик Дарія (ФКС/017-21-1Б); Кирпичова Анастасія (ФКС/017-22-2М (д/о))

III місце: Чехович Павло (ФКС/017-23-1М), Стрилець Ким (ФКС/017-23-3М), Мітяніна Євгенія (ФКС/017-22-5Б (с/н))

Переможці I туру студентської олімпіади зі спеціальності «Фізичне виховання»:

I місце: Каверзіна Ізабелла (ФКС/017-21-3Б);

II місце: Найко Даша (ФВ/014-21-1Б), Гайдук Валерія (ФВ/017-21-2Б);

III місце: Грицай Юрій (ФКС/017-21-2Б), Чечель Захар (ФВ/014-21-1Б).

Переможці I туру студентської олімпіади зі спеціальності «Фізична терапія, ерготерапія»:

I місце: Руда Юлія (ФР/227-23-1М);

II місце: Сакменов Давид (ФР/227-23-1М);

III місце: Алексеєв Богдан (ФР/227-20-1Б).

Таким чином організації науково-дослідної роботи нашої академії дозволяє залучати до наукової діяльності не тільки науково-педагогічних працівників, а й здобувачів вищої освіти.

На наш погляд, основними шляхами удосконалення науково-дослідної роботи в академії є:

- активізація наукової роботи на окремих теоретичних та спортивно-педагогічних кафедрах;
- збільшення кількості здобувачів освіти, які беруть участь у виконанні наукових досліджень;
- активізація НПП академії у підготовці проектів наукових досліджень і розробок, які виконуватимуться за рахунок коштів державного бюджету Міністерства освіти і науки України;
- збільшення кількості наукових розробок і раціоналізаторських пропозицій, які мають високий економічний та соціальний ефект;
- збільшення кількості публікацій результатів досліджень у виданнях, що входять до наукометричних баз Scopus та Web of Science.

У цілому науково-дослідна робота є важливою частиною в діяльності НПП закладу вищої освіти, оскільки це один із шляхів підвищення якості навчального процесу і рівня підготовки спеціалістів з фізичної культури і спорту.

Проректор з наукової діяльності
професор

Наталія МОСКАЛЕНКО